

Idd og Enningdalen Historielag

Saksbehandler, innvalgstelefon

Kristin Lugg, 69 24 75 58

Att. Ulf Vidar Larsen

Dette brevet er fra Statsforvalteren som
frem til 31.12.2020 het Fylkesmannen

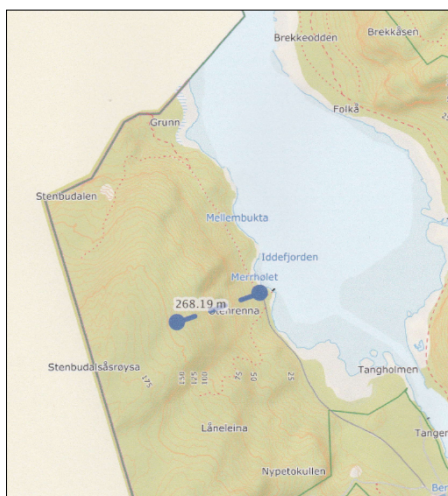
Avslag på søknad om rydding av kulturminne i Indre Iddefjord – Enningdalselva naturreservat

Statsforvalteren avslår søknad om rydding av vegetasjon langs et kulturminne i Indre Iddefjord-Enningdalselva naturreservat. I henhold til verneforskriften er all skade og ødeleggelse av vegetasjonen forbudt i naturreservatet, og vilkårene for dispensasjon anses ikke oppfylt. Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 48. Det er klageadgang på vedtaket, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29.

Bakgrunn for saken

Vi viser til søknad mottatt 25.01.2021. Det er søkt om tillatelse til å rydde en trasé på ca. 270 meter i ca. 2 meter bredde for vegetasjon (trær) i Indre Iddefjord- Enningdalselva naturreservat i Halden kommune. Det er ønskelig at ryddingen skal synes på avstand.

Bakgrunnen for søknaden er at Idd og Enningdalen Historielag ønsker å fremheve den gamle transportbanen/traséen som ble brukt for å hente sten fra Stenbudalkollen og ned til sjøen, på kartet merket som Stenrenna, se kart og trasé i bildet under.

Idd og Enningdalens historielag har tatt utgangspunkt i at den aktuelle traséen ligger innenfor Berby landskapsvernområde.

Lovgrunnlag

Tiltaket ligger innenfor grensene for Indre Iddefjord-Enningdalselva naturreservat og Statsforvalteren er forvaltningsmyndighet. Vi forvalter verneområdet etter en egen forskrift med bestemmelser som sier noe om formålet med vernet, og hvilke tiltak og aktiviteter som er tillatt, forbudt eller som krever tillatelse.

Forskrift om vern av Indre Iddefjord-Enningdalselva naturreservat ble fastsatt ved kongelig resolusjon av 5.3.2010. Formålet med verneområdet er å bevare truet, sjelden og sårbar natur i de nedre deler av et egenartet, variert og tilnærmet urørt lavlandsvassdrag. Sammen med kantsoner, brakkvannsdeltaet, våtmarksområder, bekkekløft og tilstøtende skogområder utgjør dette bestemte typer natur med særlig betydning for biologisk mangfold.

Etter verneforskriften § 3 må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene i naturreservatet. Dette inkluderer blant annet at vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse, jf. verneforskriften § 3 punkt 1.

Verneforskriften åpner ikke for at vi kan gi tillatelse til felling av trær/rydding av vegetasjon for å fremheve kulturminnetraséen ved Stenrenna. Statsforvalteren kan, i slike tilfeller, vurdere søknaden etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven (nml.) § 48, jf. verneforskriften § 8. Vi kan gi dispensasjon dersom tiltaket ikke er i strid med verneformålet og ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig.

Dispensasjonsmuligheten i nml. § 48 skal være en sikkerhetsventil, som skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller. Hjemmelen skal ikke brukes til å utvide rammen for vernevedtaket ved at det rutinemessig gis dispensasjon til tiltak/aktiviteter som i utgangspunktet er forbudt. At vilkårene er oppfylt gir ikke krav på tillatelse. Det er opp til Statsforvalteren å vurdere om søknaden gir grunn til å gi dispensasjon fra verneforskriften i dette tilfelle.

Det følger av nml. § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved behandling av søknaden. Dette innebærer at kunnskapsgrunnlaget i saken skal være tilstrekkelig. I tillegg skal prinsippene om føre-var, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse og miljøforsvarlige driftsmetoder vurderes.

Statsforvalterens vurdering

Statsforvalteren har vurdert tiltakets påvirkning på verneverdiene basert på innsendt skisse (vedlagt søknaden) over området hvor trær ønskes felt. Det kommer frem av naturmangfoldloven § 8 at beslutninger som berører naturmangfold skal bygge på kunnskap om naturverdier og effekten av påvirkninger. Statsforvalteren har kjennskap til området gjennom arbeidet med verneprosessen, forvaltning av området og naturbase. Vi regner derfor kravet om et godt kunnskapsgrunnlag som oppfylt.

Kunnskap om den samlede belastningen skal ligge til grunn for vurderingen, jf. nml § 10. Dette innebærer at virkningene av felling av trær skal vurderes i sammenheng med andre effekter på det samme naturmangfoldet. Skogområdene rundt Indre Iddefjord er under press fra skogbruksaktiviteter. Ettersom belastningen i området i dag allerede er høy, er det fra et økologisk perspektiv særlig viktig å ivareta områdene i så upåvirket tilstand som mulig. Etter vår vurdering vil

felling av trær kunne øke belastningen i et sårbart område som allerede er under stort press. Vi legger også vekt på at dersom rydding først gjennomføres, vil det måtte gjentas med visse mellomrom i et ubegrenset tidsperspektiv, både med fjerning av nye trær som vokser opp og med rydding av vindfall som legger seg over traseen.

Statsforvalteren legger til grunn at det foreligger nødvendig kunnskap om naturverdiene og virkningene av tiltaket. Føre-var-prinsippet, jf. nml. § 9, tillegges derfor liten vekt i denne saken. Naturmangfoldloven § 11 om kostnader ved miljøforringelse og § 12 om miljøforsvarlige driftsmetoder anses ikke som relevante i denne saken.

Felling av trær/rydding av vegetasjon i verneområdet er i henhold til verneforskriften § 3 punkt 1 forbudt, og etter vår vurdering vil tiltaket også være i strid med verneformålet og vil påvirke verneverdiene nevneverdig. Vilårene for å gi dispensasjon med hjemmel i nml. § 48 er ikke oppfylt. Grensen til naturreservatet er gitt i vedlagt vernekart.

Vedtak

Statsforvalteren avslår søknad om tillatelse til å rydde kulturminne ved Stenrenna i Indre Iddefjord – Enningdalselva naturreservat med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Klageadgang

Dere kan klage på dette vedtaket til Miljødirektoratet innen tre uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal sendes til Statsforvalteren. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Med hilsen

Karsten Butenschøn
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Kristin Lugg
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Vernekart Indre Iddefjord
Enningdalselva